

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/1034

z dnia 23 czerwca 2016 r.

zmieniająca dyrektywę 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 53 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 ⁽⁴⁾ oraz dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE ⁽⁵⁾ (zwane łącznie „nowymi ramami prawnymi”) są jednymi z ważniejszych aktów ustawodawczych w dziedzinie finansów przyjętych w następstwie kryzysu finansowego w odniesieniu do rynków papierów wartościowych, pośredników inwestycyjnych i systemów obrotu. Te nowe ramy prawne, które zastępują dyrektywę 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁶⁾, wzmacniają ustanowione w niej przepisy.
- (2) Nowe ramy prawne regulują wymogi mające zastosowanie do firm inwestycyjnych, rynków regulowanych i dostawców usług w zakresie udostępniania informacji, oraz firm z państw trzecich świadczących usługi inwestycyjne lub prowadzące działalność inwestycyjną w Unii. Harmonizują one system limitów pozycji w towarowych instrumentach pochodnych w celu poprawy przejrzystości, wspierania prawidłowej wyceny i zapobiegania nadużyciom na rynku. Wprowadzają one również zasady dotyczące handlu algorytmicznego o wysokiej częstotliwości i ulepszają nadzór nad rynkami finansowymi poprzez harmonizację kar administracyjnych. W oparciu o obecnie obowiązujące zasady nowe ramy prawne zwiększają również ochronę inwestorów poprzez wprowadzenie surowych wymogów organizacyjnych oraz wymogów w zakresie prowadzenia działalności. Państwa członkowskie mają obowiązek dokonać transpozycji dyrektywy 2014/65/UE do dnia 3 lipca 2016 r.
- (3) Nowe ramy prawne nakładają na systemy obrotu i podmioty systematycznie internalizujące transakcje wymóg przekazywania właściwym organom danych referencyjnych dotyczących instrumentów finansowych, które w jednolity sposób opisują cechy każdego instrumentu finansowego, do którego ma zastosowanie dyrektywa 2014/65/UE. Dane te są również wykorzystywane do innych celów, na przykład do obliczania progów przejrzystości i płynności oraz sprawozdań dotyczących pozycji w towarowych instrumentach pochodnych.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 29 kwietnia 2016 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym)

⁽²⁾ Opinia z dnia 26 maja 2016 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 7 czerwca 2016 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 17 czerwca 2016 r.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 84).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

⁽⁶⁾ Dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniająca dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1).

- (4) W celu efektywnego i zharmonizowanego gromadzenia danych Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych („EUNGiPW”) wspólnie z właściwymi organami krajowymi tworzą nową infrastrukturę do celów gromadzenia danych, system danych referencyjnych dotyczących instrumentów finansowych (ang. Financial Instruments Reference Data System – FIRDS). FIRDS obejmie szeroką gamę instrumentów finansowych wchodzących w zakres rozporządzenia (UE) nr 600/2014 i powiąże ze sobą strumienie danych pochodzące z EUNGiPW, właściwych organów krajowych i systemów obrotu w całej Unii. Zdecydowaną większość nowych systemów informatycznych stanowiących podstawę FIRDS trzeba będzie dopiero stworzyć w oparciu o nowe parametry.
- (5) Państwa członkowskie mają stosować środki transponujące dyrektywę 2014/65/UE od dnia 3 stycznia 2017 r. Jednak ze względu na ilość i złożoność danych, które muszą zostać zgromadzone i przetworzone po to, by nowe ramy prawne mogły zacząć działać, w szczególności w kwestiach zgłaszania transakcji, wyliczeń związanych z przejrzystością oraz sprawozdań dotyczących pozycji w towarowych instrumentach pochodnych, zainteresowane strony, takie jak platformy obrotu, EUNGiPW i właściwe organy krajowe nie są w stanie zapewnić gotowości i operacyjności niezbędnej infrastruktury do celów gromadzenia danych w wyznaczonym terminie.
- (6) Brak niezbędnej infrastruktury służącej do gromadzenia danych wpłynąłby na cały zakres nowych ram prawnych. Bez danych nie byłoby można precyzyjnie określić instrumentów finansowych wchodzących w zakres nowych ram prawnych. Ponadto nie byłoby możliwe dostosowanie zasad przejrzystości przedtransakcyjnej i posttransakcyjnej, aby ustalić, które instrumenty są płynne oraz kiedy należy przyznać zwolnienie z publikacji lub jej odroczenie.
- (7) W przypadku braku niezbędnej infrastruktury służącej do gromadzenia danych systemy obrotu i firmy inwestycyjne nie byłyby w stanie zgłaszać właściwym organom przeprowadzonych transakcji. Bez sprawozdań dotyczących pozycji w towarowych instrumentach pochodnych trudno byłoby wyegzekwować limity pozycji w odniesieniu do takich towarowych instrumentów pochodnych. Brak sprawozdań dotyczących pozycji ograniczałby możliwość skutecznego wykrywania przypadków naruszenia limitów pozycji. Wiele wymogów w odniesieniu do handlu algorytmicznego również jest zależnych od danych.
- (8) Brak niezbędnej infrastruktury służącej do gromadzenia danych również utrudniłby firmom inwestycyjnym stosowanie zasad jak najlepszego wykonania zleceń. Systemy obrotu i podmioty systematycznie internalizujące transakcje nie byłyby w stanie publikować danych dotyczących jakości realizacji transakcji w tych systemach. Firmy inwestycyjne nie otrzymywałyby ważnych danych dotyczących wykonania zleceń, które pomagają im określić najlepszy sposób wykonania zlecenia od danego klienta.
- (9) Aby zagwarantować pewność prawa i w celu uniknięcia potencjalnych zakłóceń rynku, konieczne i uzasadnione jest podjęcie pilnych działań w celu odroczenia rozpoczęcia stosowania całości nowych ram prawnych, w tym wszystkich aktów delegowanych i wykonawczych przyjmowanych na ich podstawie.
- (10) Proces wdrażania infrastruktury do celów gromadzenia danych obejmuje pięć etapów: wymogi dotyczące prowadzenia działalności, specyfikacje, opracowanie, testowanie i zastosowanie. Według szacunków EUNGiPW etapy te zostaną zakończone do stycznia 2018 r., pod warunkiem że do czerwca 2016 r. osiągnięta zostanie pewność prawa w odniesieniu do ostatecznych wymogów w ramach odpowiednich regulacyjnych standardów technicznych.
- (11) W świetle wyjątkowych okoliczności i w celu umożliwienia EUNGiPW, właściwym organom krajowym i zainteresowanym stronom zakończenia operacyjnego wdrażania należy odroczyć datę, do której państwa członkowskie muszą rozpocząć stosowanie środków transponujących dyrektywę 2014/65/UE, oraz datę, od której uchylenie dyrektywy 2004/39/WE staje się skuteczne, o 12 miesięcy, czyli do dnia 3 stycznia 2018 r. Należy odpowiednio odroczyć sprawozdania i przeglądy. Należy także odroczyć datę, do której państwa członkowskie muszą dokonać transpozycji dyrektywy 2014/65/UE, do dnia 3 lipca 2017 r.
- (12) Wyłączenie określone w art. 2 ust. 1 lit. d) dyrektywy 2014/65/UE powinno objąć także podmioty niefinansowe, które są członkami lub uczestnikami rynku regulowanego lub wielostronnej platformy obrotu (MTF) lub mają bezpośredni dostęp elektroniczny do systemu obrotu w przypadku realizowania w systemie obrotu transakcji, w przypadku których można w obiektywny sposób zmierzyć, że powodują ograniczenie ryzyka bezpośrednio związanego z działalnością handlową lub działalnością samofinansującą tych podmiotów niefinansowych lub ich grup.
- (13) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 2014/65/UE,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 2014/65/UE wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 2 ust. 1 lit. d) ppkt (ii) otrzymuje brzmienie:

„(ii) są członkami lub uczestnikami rynku regulowanego lub MTF, z jednej strony, lub mają bezpośredni dostęp elektroniczny do systemu obrotu, z drugiej strony, z wyjątkiem podmiotów niefinansowych realizujących w systemie obrotu transakcje, w przypadku których można w obiektywny sposób zmierzyć, że powodują ograniczenie ryzyka bezpośrednio związanego z działalnością handlową lub działalnością samofinansującą tych podmiotów niefinansowych lub ich grup;”;

2) art. 25 ust. 4 lit. a) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Do celów niniejszej litery rynek państwa trzeciego uznaje się za równorzędny w stosunku do rynku regulowanego w przypadku spełnienia wymogów i dopełnienia procedur określonych w akapitach trzecim i czwartym.

Na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego Komisja przyjmuje decyzje o równoważności zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 89a ust. 2, stwierdzając, czy ramy prawne i nadzorcze państwa trzeciego zapewniają zgodność rynku regulowanego, który uzyskał zezwolenie, w tym państwie trzecim z prawnie wiążącymi wymogami, które są – do celów stosowania niniejszej litery – równoważne wymogom wynikającym z rozporządzenia (UE) nr 596/2014, z tytułu III niniejszej dyrektywy, z tytułu II rozporządzenia (UE) nr 600/2014 oraz z dyrektywy 2004/109/WE, i które podlegają skutecznemu nadzorowi i egzekwowaniu w tym państwie trzecim. Właściwy organ wyjaśnia, dlaczego uważa, że ramy prawne i nadzorcze danego państwa trzeciego należy uznać za równoważne, i przekazuje odpowiednie informacje w tym celu.

Ramy prawne i nadzorcze takiego państwa trzeciego można uznać za równoważne, jeżeli spełniają co najmniej następujące warunki:

- (i) rynki podlegają obowiązkowi uzyskania zezwolenia oraz stałemu skutecznemu nadzorowi i egzekwowaniu przepisów;
 - (ii) w odniesieniu do rynków istnieją jasne i przejrzyste przepisy dotyczące dopuszczania papierów wartościowych do obrotu, tak aby takie papiery wartościowe mogły być przedmiotem uczciwego, zgodnego z przepisami i efektywnego handlu oraz aby podlegały swobodnemu obrotowi;
 - (iii) emitenci papierów wartościowych podlegają okresowym i stałym wymogom informacyjnym zapewniającym wysoki poziom ochrony inwestorów; oraz
 - (iv) przejrzystość i wiarygodność rynku są zapewnione przez zapobieganie nadużyciom rynkowym w postaci wykorzystywania informacji wewnętrznych i manipulacji na rynku.”;
- 3) w art. 69 ust. 2 akapit drugi datę „3 lipca 2016 r.” zastępuje się datą „3 lipca 2017 r.”;
- 4) w art. 70 ust. 1 akapit trzeci datę „3 lipca 2016 r.” zastępuje się datą „3 lipca 2017 r.”;
- 5) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 89a

Procedura komitetowa

1. Komisję wspiera Europejski Komitet Papierów Wartościowych ustanowiony decyzją Komisji 2001/528/WE (*). Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 (**).

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

(*) Decyzja Komisji 2001/528/WE z dnia 6 czerwca 2001 r. ustanawiająca Europejski Komitet Papierów Wartościowych (Dz.U. L 191 z 13.7.2001, s. 45).

(**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).”;

- 6) w art. 90 wprowadza się następujące zmiany:
- a) w ust. 1 datę „3 marca 2019 r.” zastępuje się datą „3 marca 2020 r.”;
 - b) w ust. 2 datę „3 września 2018 r.” zastępuje się datą „3 września 2019 r.”, a datę „3 września 2020 r.” zastępuje się datą „3 września 2021 r.”;
 - c) w ust. 4 datę „1 stycznia 2018 r.” zastępuje się datą „1 stycznia 2019 r.”;
- 7) w art. 93 ust. 1 datę „3 lipca 2016 r.” zastępuje się datą „3 lipca 2017 r.”, datę „3 stycznia 2017 r.” zastępuje się datą „3 stycznia 2018 r.”, a datę „3 września 2018 r.” zastępuje się datą „3 września 2019 r.”;
- 8) w art. 94 datę „3 stycznia 2017 r.” zastępuje się datą „3 stycznia 2018 r.”;
- 9) w art. 95 ust. 1 datę „3 lipca 2020 r.” zastępuje się datą „3 stycznia 2021 r.”, a datę „3 stycznia 2017 r.” zastępuje się datą „3 stycznia 2018 r.”.

Artykuł 2

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich

Sporządzono w Brukseli dnia 23 czerwca 2016 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
M. SCHULZ
Przewodniczący

W imieniu Rady
A.G. KOENDERS
Przewodniczący
